

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Moravské srdce, z.s.**, se sídlem Čtvrtě 1177, Hluk, zastoupený Doc. JUDr. Zdeňkem Koudelkou, Ph.D., advokátem se sídlem Optátova 46, Brno, proti žalovanému: **Zastupitelstvo Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti usnesení Zastupitelstva Kraje Vysočina ze dne 12.9.2017, č.j. 0339/05/2017/ZK,

t a k t o :

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Zastupitelstva Kraje Vysočina (dále jen „zastupitelstvo kraje“) ze dne 12.9.2017, č.j. 0339/05/2017/ZK, o kterém byl žalobce informován přípisem hejtmána Kraje Vysočina ze dne 13.9.2017. Tímto usnesením zastupitelstvo kraje rozhodlo, že nezřídí výbor pro národnostní menšiny podle § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (dále jen „zákon o krajích“).

Žalobce namítá, že jako zapsaný spolek, jehož základním cílem je prosazovat práva moravského národa na sebeurčení, požádal podle § 78 odst. 2 zákona o krajích o zřízení výboru pro národnostní menšiny. Dále uvádí, že podle výsledků posledního sčítání lidu je zřejmé, že největší národností Kraje Vysočina je po národnosti české národnost moravská, a podrobnou argumentací dovozuje, že podle jeho názoru jsou příslušníci hlásící se k této národnosti národnostní menšinou.

Žalobce má za to, že zastupitelstvo žalovaného bylo povinno vycházet z údajů z posledního sčítání lidu a tudíž bylo i povinno zřídit podle § 78 odst. 2 zákona o krajích výbor pro národnostní menšiny, v němž by se odráželo národnostní složení kraje. Z rozhodnutí zastupitelstva pak žalobce dovozuje, že žalovaný neuznává moravskou národnost jako rovnou ostatním národnostem a že nechce ze svobodně projevené vůle občanů vyvodit zákonné důsledky. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud usnesení zastupitelstva kraje zrušil.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo

jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“).

Podle § 65 odst. 1 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Před meritorním posouzením žaloby se soud nejdříve zabýval tím, zda jsou v souzené věci splněny podmínky řízení. Obecně lze za podmínky řízení o žalobě ve správním soudnictví považovat existenci správního rozhodnutí, dodržení zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby a splnění aktivní a pasivní legitimace.

Žalobou ve správním soudnictví se lze domáhat zrušení toliko rozhodnutí správního orgánu ve smyslu legislativní zkratky podávané z § 4 s.ř.s., tj. toliko úkonu správního orgánu v oblasti veřejné správy, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. *„Ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zavádí legislativní zkratku „správní orgán“. Tím se rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Tato legislativní zkratka se vztahuje nejen na pravomoc správních soudů podle tohoto písmene zmíněného ustanovení, nýbrž i na pravomoci podle dalších písmen, tj. b), c) a d), tedy také na nečinnost „správního orgánu“ či jemu přičitatelný nezákonný zásah.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.5.2008, č.j. 4 Ans 9/2007-197, č. 1717/2008 Sb. NSS).

Pojetí rozhodnutí správního orgánu v judikatuře správních soudů dále postupně vyložil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu tak, že je nutno posuzovat, zda má napadený úkon povahu individuálního správního aktu, zda je zde konkrétní individualizovaný adresát takového vrchnostenského aktu, zda tento úkon zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje jeho konkrétní práva a zda je vydán ve formalizovaném řízení upraveném právními předpisy správním orgánem v mezích jeho zákonem stanovené pravomoci jako materializovaný akt obsahující stanovené náležitosti, komunikovaný adresátovi. Rozhodující je, zda právní úprava s vydáním určitého aktu daného obsahu se stanovenými náležitostmi a v rámci formalizovaného řízení počítá, a jedná se minimálně o takové řízení, v němž jsou aplikovatelné základní zásady činnosti správních orgánů ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Z daného aktu musí být zároveň patrné, že jím správní orgán skutečně zamýšlel určitý proces završit, tj. adresátu založit, změnit, zrušit či závazně určit jeho práva (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.1.2009, č.j. 1 As 92/2008-76, č. 1814/2009 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18.9.2012, č.j. 2 As 86/2010-76, č. 2725/2013 Sb. NSS, a ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47).

Zdejší soud se tedy předně zabýval tím, zda je splněna podmínka řízení spočívající v samotné existenci rozhodnutí správního orgánu. Pouze je-li napadený

akt veřejné správy rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 4 s.ř.s., tedy materiálně rozhodnutím, jež žalobci zakládá, mění, ruší či závazně určuje jeho práva, lze přistoupit ke zkoumání splnění dalších podmínek řízení (a následně k věcnému k přezkumu).

Ze žaloby a z přiloženého přípisu hejtmána Kraje Vysočina vyplývá, že žalobce napadá rozhodnutí zastupitelstva kraje coby orgánu rozhodujícího ve věcech patřících do samostatné působnosti kraje, kterému je ve smyslu § 35 odst. 2 písm. p) zákona o krajích vyhrazeno zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy. Z § 76 odst. 1 zákona o krajích pak plyne, že zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které zastupitelstvu předkládají svá stanoviska a návrhy. Pokud jde o úpravu zřizování výboru pro národnostní menšiny, tak z § 78 odst. 2 věty první zákona o krajích vyplývá, že kraj, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5% občanů kraje hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny, pokud o to písemně požádá spolek zastupující zájmy národnostní menšiny.

Ze smyslu citovaných ustanovení lze – ve vztahu k otázce národnostních menšin – podle zdejšího soudu dovodit, že existence a činnost výborů coby poradních orgánů zastupitelstva pro účely jeho dalšího rozhodování směřuje k tomu, aby při rozhodování zastupitelstva kraje byla v jednotlivých případech zajištěna ochrana práv příslušníků národnostních menšin či byly do určité míry zohledněny jejich zájmy. Rozhodnutími zastupitelstva kraje je realizována samostatná působnost kraje a tato rozhodnutí se v určitých případech mohou dotýkat zájmů a práv národnostních menšin (§ 2 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, dále jen „zákon č. 273/2001 Sb.“), která jsou definována na ústavní a zákonné úrovni (Listina základních práv a svobod, zákon č. 273/2001 Sb., zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, a řada dalších právních předpisů).

Výbory ve smyslu § 76 odst. 1 zákona o krajích jsou tedy interní součástí procesu rozhodování zastupitelstva kraje a plní poradní úlohu, obdobně jako např. výbory Poslanecké sněmovny coby součástí orgánu vykonávajícího moc zákonodárnou. Stanovisko či návrh takového výboru zastupitelstvu kraje nemůže být z povahy věci rozhodováním o veřejných subjektivních právech, a stejně tak podle zdejšího soudu není rozhodováním o veřejných subjektivních právech ani rozhodnutí zastupitelstva o zřízení takového výboru. Byť dikce § 78 odst. 2 věty první zákona o krajích hovoří o žádosti spolku zastupujícího národnostní menšiny, přičemž rozhodování zastupitelstva o zřízení výboru probíhá procedurou hlasování na zasedání zastupitelů, nelze dovodit, že by se na rozhodování zastupitelů o zřízení výboru jakkoli vztahoval správní řád či zásady správního řízení ve smyslu § 2 až § 8 správního řádu. Rozhodnutí zastupitelstva o zřízení (či nezřízení) výboru podle § 76 odst. 2 zákona o krajích není podle zdejšího soudu individuálním správním aktem, tedy „rozhodnutím“ správního orgánu, které by mělo žádosti spolku „vyhovět“ či ji „zamítnout“. Usnesení zastupitelstva, které intimuje nezřízení

výboru pro národnostní menšiny, tedy nesplňuje materiálně znaky rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 4 s.ř.s.

Za této situace tak není žádného správního rozhodnutí, které by zasáhlo do subjektivních veřejných práv žalobce a které by měl soud ve správním soudnictví meritorně přezkoumávat. Podmínku existence rozhodnutí ve smyslu § 4 s.ř.s. tedy soud nepovažuje za splněnou.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný. Protože se žalobce domáhal zrušení aktu, který není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s., zdejší soud se takovým návrhem nemohl věcně zabývat a aniž by zkoumal splnění dalších podmínek řízení (a aniž by se v souvislosti s otázkou pasivní legitimace blíže zabýval správností identifikace žalovaného v takto konkrétně konstruované žalobě), musel jej jako nepřipustný podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. odmítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s.ř.s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. října 2017

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu